

presentatie.

Leertraject vrijwilligersbeleid

DAG 2

Verdere kennismaking

Grenzen-respecterend gedrag

▪ Luister:

- Laat anderen uitspreken. Onderbreek hun verhaal niet.
- Als professionals onder elkaar probeer je de ervaringen van de anderen te begrijpen. Om te begrijpen, stel je vragen.
- Wat anderen hier vertellen, verspreid je niet buiten deze bijeenkomst.

▪ Spreek:

- Spreek vanuit je eigen ervaring, in de ik-vorm.
- Wees helder in je inbreng. Houd die *to the point* en gericht op de inhoud.
- Spreek langzaam en kijk rond om af te toetsen of anderen je begrijpen.
- Wees respectvol over iedereen hier en over de mensen, groepen en gemeenschappen daarbuiten. Spreek op een manier die hen in hun waarde laat.

▪ Geef aan:

- Vraag een time-out als je het moet laten bezinken, als je grens bereikt is of als die werd overschreden.
- Een energiepeiler seint wanneer de groep de energie verliest.
- Vul in de evaluatie in wanneer iets voor jou niet veilig voelde.

Breedbeeld vrijwilligersbeleid

Belang vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers

Goede omkadering
Transparantie
Match tussen motivatie
en missie

Organisatie

Organisatiestrategie
bepalen
Draagvlak bij
beroepskrachten

Subsidiegever(s)

Beoordelingselement

Aandachtspunten

COHERENTIE

MAATWERK

KWALITEIT

Inhoud vrijwilligersbeleid

TOTSTANDKOMING
VRIJWILLIGERSBELEID

VISIE OP
VRIJWILLIGERSWERK

SOORT VRIJWILLIGERS,
TAKEN EN ROLLEN

VERHOUDING
BEROEPSKRACHTEN EN
VRIJWILLIGERS

OMKADERING: 5 B'S

IN DE PRAKTIJK

EVALUEREN EN
BIJSTUREN

RECHTSPOSITIE
VRIJWILLIGERS

Types vrijwilligers

Voor alle vrijwilligers

ACTIEF

INACTIEF

POTENTIEEL

Brillen om te kijken naar vrijwilligerswerk

Ervaring met
vrijwilligerswerk (nog
nooit, nu even niet, nu wel)

Profiel (socio-demografisch,
etnisch-cultureel, socio-
economisch)

Motivatie(mix)

Organisatiestructuur

Rollen, functies en
taken

Intensiteit van
vrijwillige inzet

Verhouding tot
beroepskrachten
(vrijwilligersgestuurd, hybride,
vrijwilligersondersteund)

Plaats in en binding
met de organisatie

Dansmetafoor

Klassiek

Duidelijke taakverdeling
Enige hiërarchie en
afspraken
Functies

Gebonden vrijwilligers

Loyaal aan de organisatie

Modern

Tijdelijke en flexibele
verbanden
Coördinatie van wat bottom-
up leeft

Taken en klussen

Geboeide vrijwilligers

Draagt bij aan de missie

Vrijwillige zwerm

Tijdelijke inzet
Geen organisatie
Acties

Zwervende vrijwilligers

Passie voor de zaak

Types vrijwilligers

Gebonden

Structureel (afdeling,
bestuur)

Geboeid

Eenmalig (event)
Tijdelijk (project)
Af en toe (taak)

Zwervend

Los en kort verbonden
(actie, initiatief)

so
cius.

steunpunt
sociaal-cultureel
werk

Opbouw traject

DAG 1: kennismaking met elkaar & programma + belang vrijwilligersbeleid

DAG 2: Visie op vrijwillige inzet versterken, eerste bouwstenen en concrete ondersteuningspraktijken

DAG 3: Overige bouwstenen, draagvlak, ondersteuners, evaluatie en bijsturing, concrete leervragen en volgende stappen

Online coachingsmoment

Online coachingsmoment

- Tijdens het leertraject werken we toe naar de volgende stappen
- Tijdens het coachingsmoment buigen we ons per drie over die volgende stappen
- Week van 20 april

Visie op vrijwillige inzet - Fundamentele vragen

1. Waarom werkt de organisatie met vrijwilligers?
2. Wat is de bijdrage van vrijwilligerswerk aan het bereiken van de organisatiemissie?
3. Wat is de plaats van het vrijwilligerswerk in relatie tot het overige werk: afbakening betaald en onbetaald werk?
4. Op welke niveaus binnen de organisaties worden vrijwilligers ingezet?
5. Hoe werkt de organisatie met vrijwilligers: zijn ze autonoom? Werken ze samen met beroepskrachten? Worden ze van dichtbij gevolgd of op afstand?
6. Wat heeft de organisatie te bieden aan vrijwilligers?
7. Wat kan een vrijwilliger uit de organisatie halen? *What is in it for them?*

Visie op vrijwillige inzet – fundamentele vragen

- Bekijk de fundamentele vragen
 - Stel jezelf de vraag *kan ik deze vraag gemakkelijk of moeilijk beantwoorden voor onze organisatie?*
 - Welke vragen prikkelen je om verder over in gesprek te gaan met collega's, vrijwilligers....?
 - Bekijk de vragen zeker ook door de bril van de verschillende types vrijwilligers
- Ga hierover in gesprek in groepjes van 3

Bouwstenen voor een visie

Redenen

Ideologische redenen

Wat de organisatie wil bereiken, wil ze (mede) bereiken door de inzet van vrijwilligers

Inhoudelijke redenen

Vrijwilligers voegen iets toe wat niet of minder kan gedaan worden door beroepskrachten

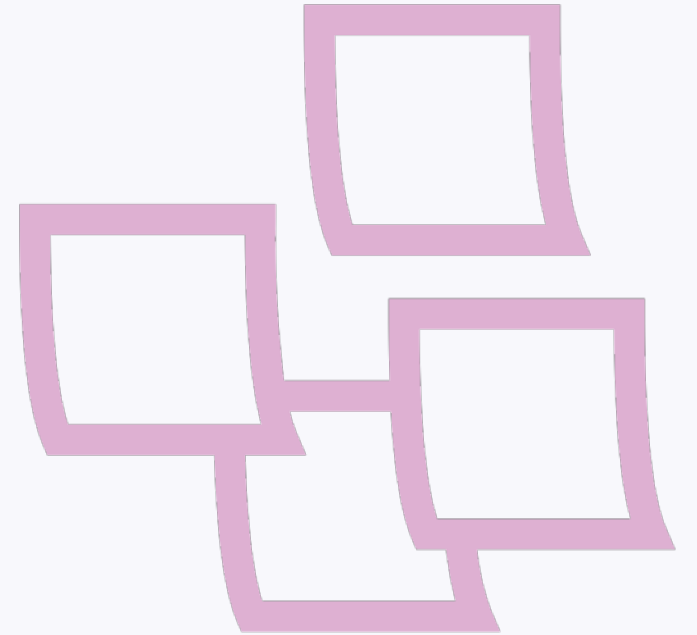

Instrumentele redenen

Vrijwillige inzet is handig en goedkoop, er kan meer bereikt worden met de inzet van vrijwilligers

Uitwisseling in duo

- Waarom werkt jouw organisatie met vrijwilligers?
- 10 minuten
- Noteer de redenen die voor jouw organisatie belangrijk zijn op post-its
→ 1 reden per post-it
- Duid aan of het om een ideologische, inhoudelijke of eerder instrumentele reden gaat

Ideologische Redenen

- Vrijwilligers inzetten voor een grotere/verdere verspreiding van de missie (alle soorten redenen?)
- Diversiteit en toegankelijkheid
- Community – verbinding
- Verbindende rol SCW
- Meer kennis opdoen van duurzame landbouw
- Uitdragen van de missie
- Mensen verbinden, live samenbrengen omtrent een gemeenschappelijke interesse
- Betekenisvolle dagbesteding → maatschappelijke betrokkenheid
- Streven naar een inclusieve maatschappij waarin iedereen mag zijn wie hij/zij is.
- Maatschappelijke beweging
- Gestart door mensen met een handicap zelf om hun leven beter te maken
- Filosofie van verbindend gedachtegoed
- Intrinsiek gemotiveerde mensen, “het ziet er al in”

Mensen verbinden.
Een gemeenschappelijk
doelwit om gemeenschappelijke
waarden → ideologisch

UITDRAGEN
VAN DE MISSIE
(ideologisch)

Verbindende rol van
beweeging om gemeenschappelijke
waarden te verspreiden
→ ideologisch / verbindend

Mensen verbinden
om gemeenschappelijke
waarden te verspreiden
(ideologisch)

Betekenisvolle dagbesteding
+ maatschappelijke
betrokkenheid

Betekenisvolle
dagbesteding

Maatschappelijke
betrokkenheid
(aankomst)

Streven naar een
inclusieve maatschappij
waarin iedereen mag
zijn wie hij/zij is

Maatschappelijke
betrokkenheid

Community –
verbinding

Gestart door mensen
met een handicap zelf
om hun leven
beter te maken

Diversiteit &
toegankelijkheid

Maatschappelijke beweging
(ideologisch)

Inhoudelijk

- Vrijwilligers inzetten voor een grotere/verdere verspreiding van de missie (alle soorten redenen?)
- Talenten inzetten in onze werking (administratie...)
- Communicatievrijwilligers
- Vrijwilligers inzetten voor brainstorm om uw eigen werking te verbeteren
- Belangenbehartiging
- Mensen met een handicap voorzien zelf aanbod voor zichzelf en anderen → ervaringsdeskundigen
- Ervaringsdeskundigheid
- Diversiteit (mensen, ideeën...)
- Beleid mee vorm geven

Belangenbehartiging

voor
uw eigen
inhoudelijk

Inhoudelijk

breedde taken die
niet passen bij de
vrijwilligers

in het kin-fisch
gemiddelde = ideologisch
maken
"het is al in"

Personen met een handicap
voorzien zelf aanbod
voor zichzelf en anderen
↳ ervaringsdeskundigen

Ervaringsdeskundigheid
(inhoudelijk)

zelen
/ worden
de
la?

verlaten (mensen, ideeën, ...)

Inhoudelijk

Personen met een handicap
(inhoudelijk)

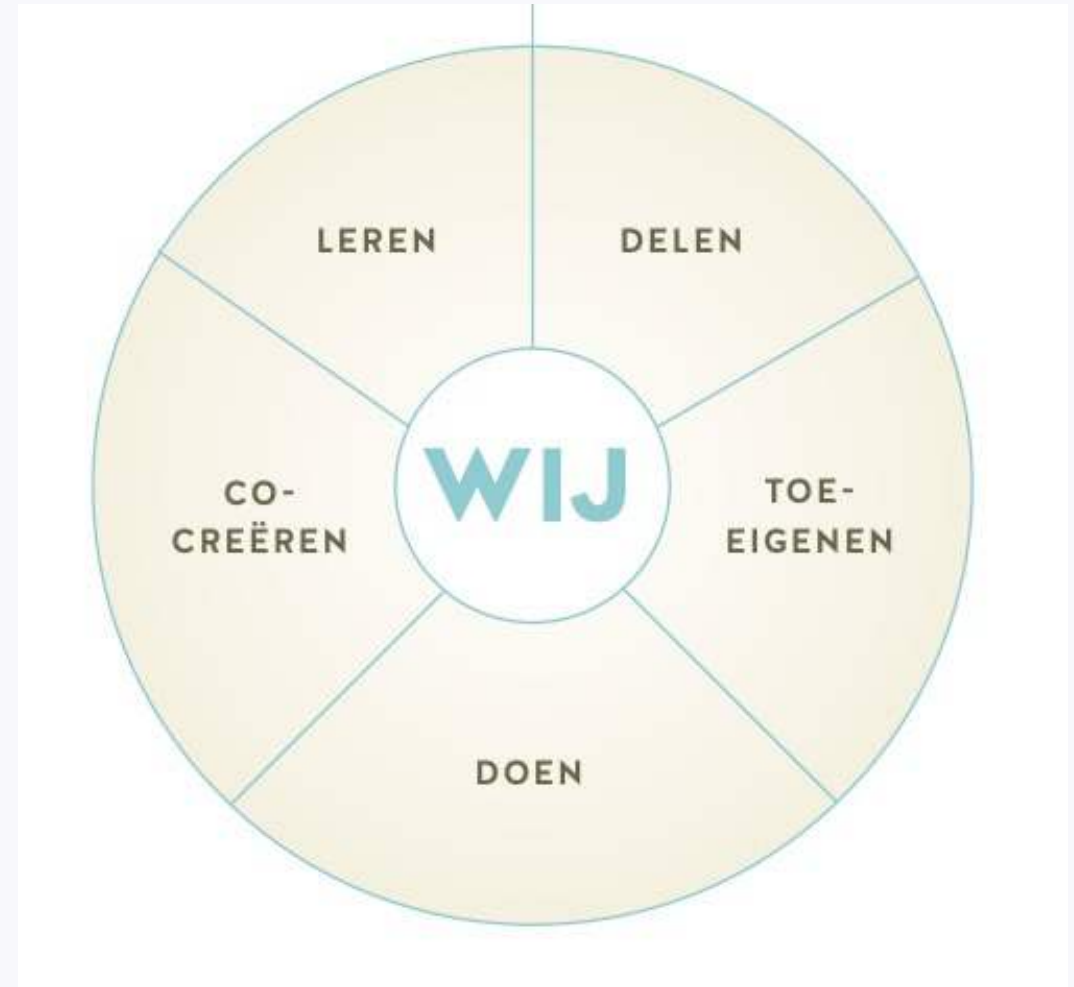
Personen met een handicap
(inhoudelijk)

Instrumenteel

- Vrijwilligers inzetten voor een grotere/verdere verspreiding van de missie (alle soorten redenen?)
- Bepaalde taken die blijven liggen worden door vrijwilligers gedaan
- Weinig middelen
- Legitimiteit
- Te veel cursussen op te veel verschillende plekken op verschillende momenten om dat met eigen personeel te doen
- Veel mensen nodig want er zijn veel noden/leden en over een groot gebied/overal
- Versterking van de organisatie
- Dagelijkse werking
- Coaches, workshopgevers inzetten

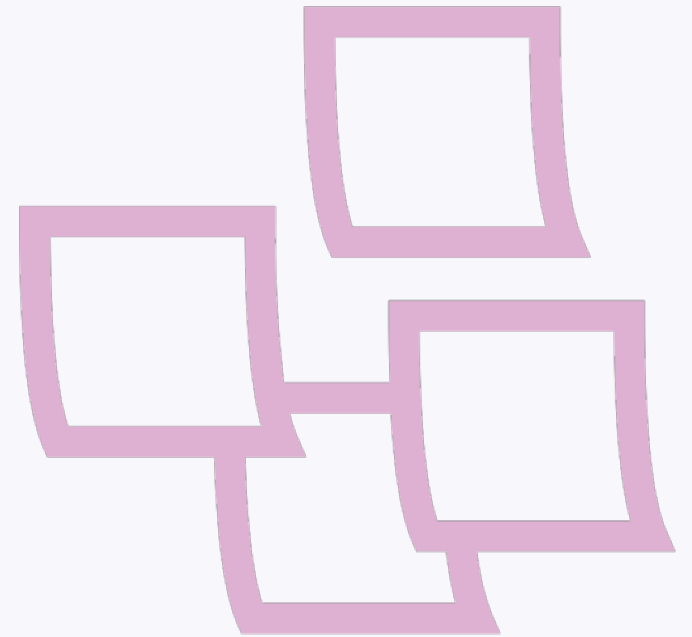
Handelingsmogelijkheden

- Wat is bijdrage van vrijwilligerswerk aan het bereiken van de organisatiemissie?
- Welke processen zetten vrijwilligers op?

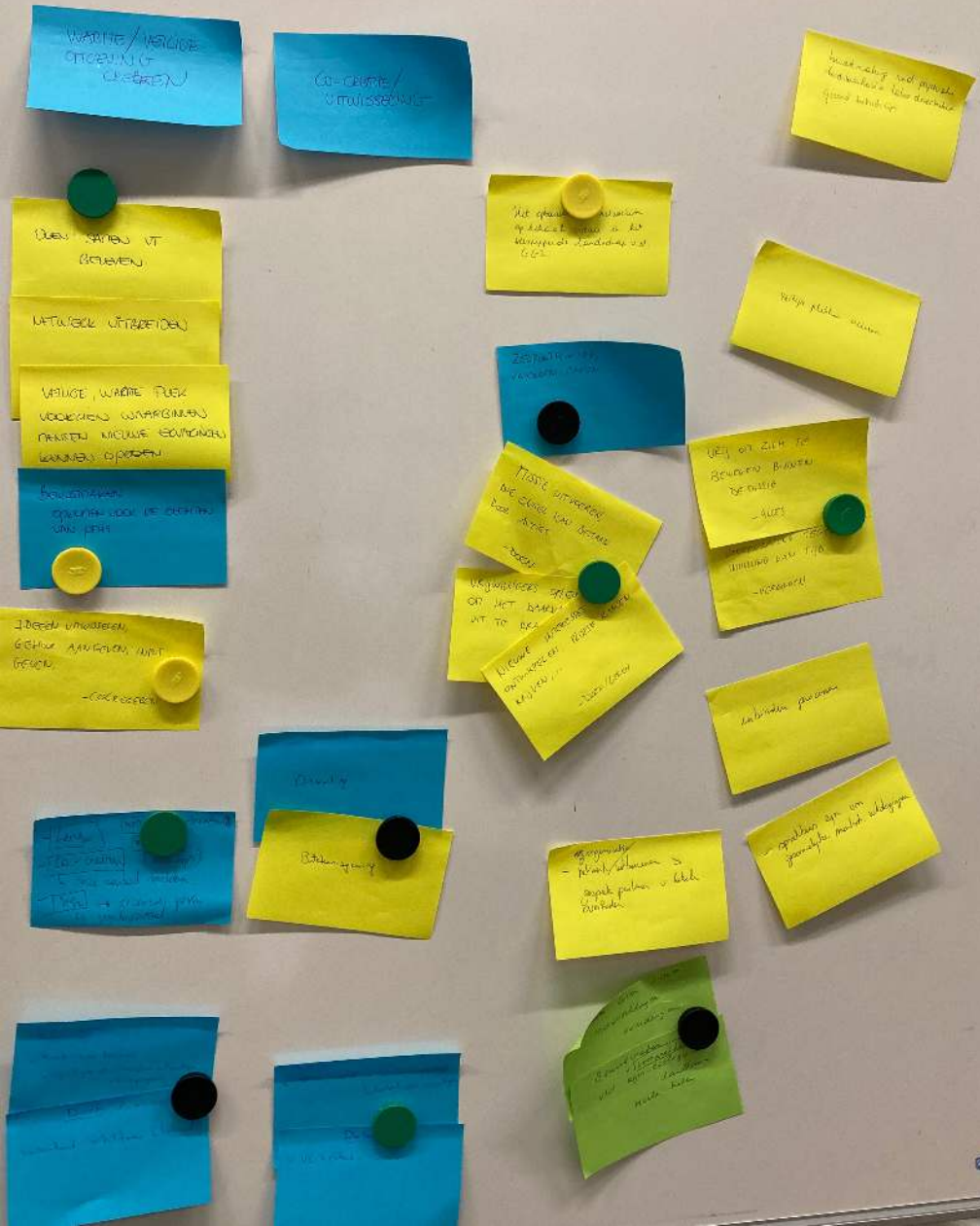

Uitwisseling in duo

- Welke handelingsmogelijkheden biedt jouw organisatie aan vrijwilligers om bij te dragen aan de missie?
- 10 minuten
- Maak het zo concreet mogelijk
 - kijk verder dan op taakniveau, zoek naar processen.
- Per handelingsmogelijkheid, 1 post-it

Handelingsmogelijkheden

- Het opbouwen van netwerken op lokaal niveau in het versnipperde landschap van de GGZ
- Bewustmaking rond psychische kwetsbaarheid en taboe doorbreken
- Gezond kritisch zijn
- Veilige plekken creëren
- Zelfontplooiing
- Vrienden maken
- Verbinden, bezigheden, vereenzaming tegengaan, invulling van tijd → verbinden
- Vrij om zich te bewegen binnen de missie → alles, veel mogelijkheden om bij te dragen aan de missie
- Nieuwe interesses ontwikkelen, plotse kansen krijgen... → doen/leren
- Vrijwilligers opleiden om het daarna zelf uit te dragen/te verspreiden → leren
- Missie uitvoeren, die enkel kan bestaan door acties → doen
- Verbindende processen
- Spreekbuis zijn van gezamenlijke maatschappelijke uitdagingen
- Gesprekspartner van lokale overheden
- Bewustmaken en verspreiden van de agro-ecologische landbouw korte keten
- Meewerkdagen boerderijen (leren/doen)
- Delen: VC Kaffee
- Leren: SCW aanbod: verbindingsschool, aanbod voor vrijwilligers
- Betekenisgeving
- Ontmoeting
- Co-creatie/uitwisseling
- Warme/veilige omgeving creëren
- Doen en co-creëren: verbindend schilderen (laborol)
- Co-creëren: raad van bestuur, concepten uitwerken, campagnes

- Leren
- Co-creëren: ons aanbod verbeteren
- Doen: recensies geven, voorlezen
- Netwerken uitbreiden
- Verbinden (workshops)
- Ideeën uitwisselen, gehoor aangeven, input geven... → co-creëren
- Bewustmaken: opkomen voor de rechten van pmh
- Veilige, warme plek voorzien waarbinnen mensen nieuwe ervaringen kunnen opdoen
- Netwerk uitbreiden
- Doen: samen VT beleven

Waarden

- Wat heeft jouw organisatie te bieden aan vrijwilligers?
- Welke waarden draag jij hoog in het vaandel als het over het omkaderen van vrijwilligers gaat?

Waarden

- * Erkenning
- * Vertrouwen
- * Inspraak
- * Eigeraarschap
- * Gelijkheid
- * Leerkansen
- * Zelfontplooiing
- * Activering
- * Vriendschappelijke sfeer
- * Ontmoeting, netwerk
- * Veiligheid
- * Eigenheid
- * Solidairiteit
- * wederkerigheid
- * Inclusie
- * Participatie
- * Gelijke kansen
- * Toegankelijkheid
- * Flexibiliteit
- * Discreet
- * Transparantie
- * Menselijkheid

Aan de slag met eigen visie

Een vrijwilligersbeleid voeren betekent dat je op een bewuste, professionele manier en vanuit een geëxpliciteerde visie beleid voert. Zowel over de plaats en de positie van vrijwilligers in je organisatie als over de bijdrage die vrijwilligers kunnen leveren aan de missie van je organisatie.

Werkwijze

Toelichting bij jouw aanpak

Pitch van jouw visie

Rondje verduidelijkende vragen

Delen van sterke elementen

Delen van suggesties

Jouw evaluatie

Algemene aandachtspunten

- Sterke visies met de verschillende bouwstenen
- Waarom werk je met vrijwilligers?
- Maak de meerwaarde zichtbaar, streef naar evenwicht tussen 3 I's
- Maak je visie specifiek genoeg. Wat maakt jullie uniek?
- Wervende taal: perspectief van de vrijwilliger en aansluiting op de leefwereld
- Maak de link met je organisatiemissie zichtbaar. Hoe dragen vrijwilligers bij aan het realiseren van je missie?
- Bied een duidelijk handelingsperspectief en creëer mogelijkheden
- Expliciteer de waarden die jouw organisatie hoog in het vaandel draagt
- Welke elementen behoren tot de visie? Welke elementen krijgen een andere plaats in het vrijwilligersbeleid?

Reflectie

- Hoe kijk jij naar jullie huidige visie op vrijwillige inzet? Is deze duidelijk/up to date/gekend/gedragen/...?
- Als je nu één fundamentele vraag zou moeten kiezen om te bespreken met collega's, vrijwilligers, stakeholders... welke zou dat dan zijn en waarom?
- Welke vragen leven er nog? Wat is er nodig om daar duidelijkheid rond te krijgen?
- Met welke vragen/bedenkingen/suggesties rond je visie op vrijwillige inzet wil je verder aan de slag?

Naar concrete ondersteuningspraktijken

Omkadering met de 5 B's

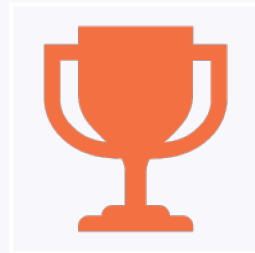
Binnenhalen

Begeleiden

Betrekken

Belonen

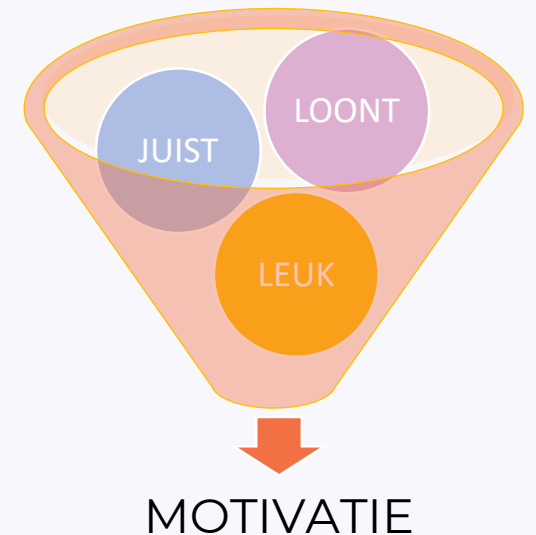
Beëindigen

5 B's: Binnenhalen

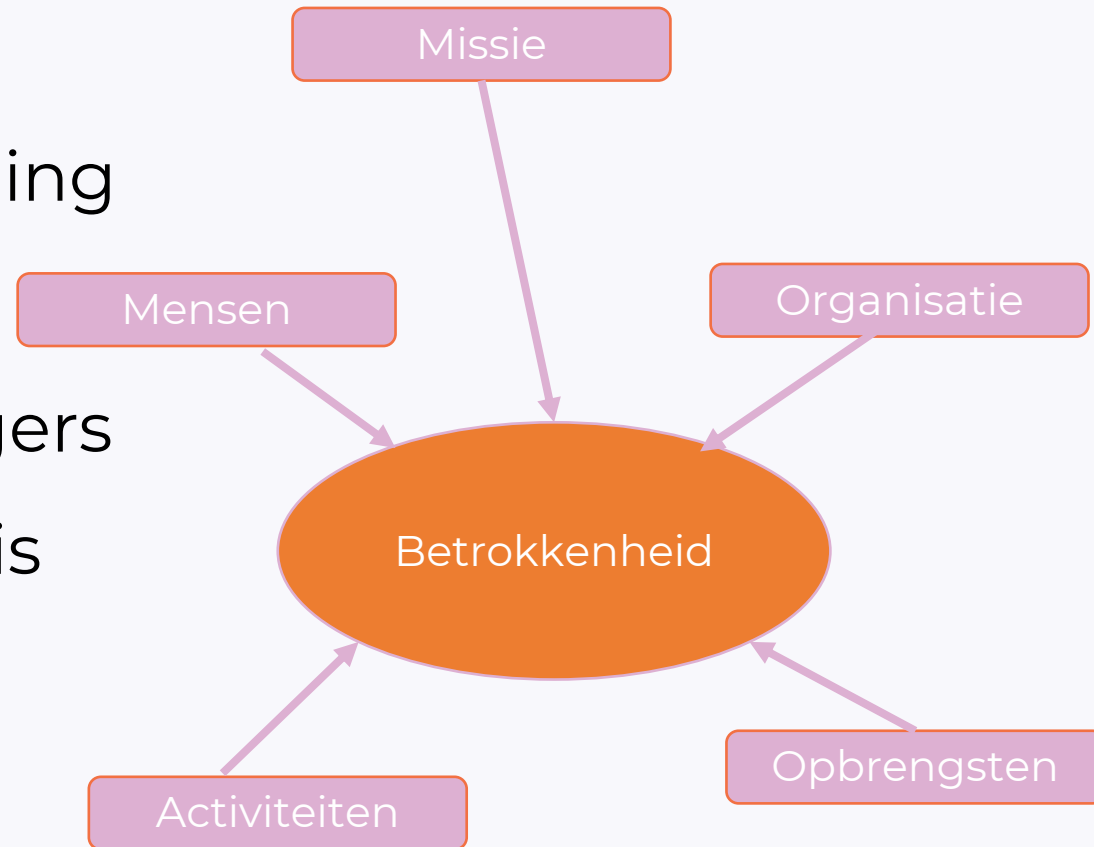
- Goed begonnen is half gewonnen
- Vier aandachtspunten
 - Betrokkenheid als sleutel
 - Werven als permanent aandachtspunt
 - Inspelen op de motivatiemix
 - Ruilrelatie bespreken bij de selectie maar ook nadien

Voorzie voor
ieder wat wils

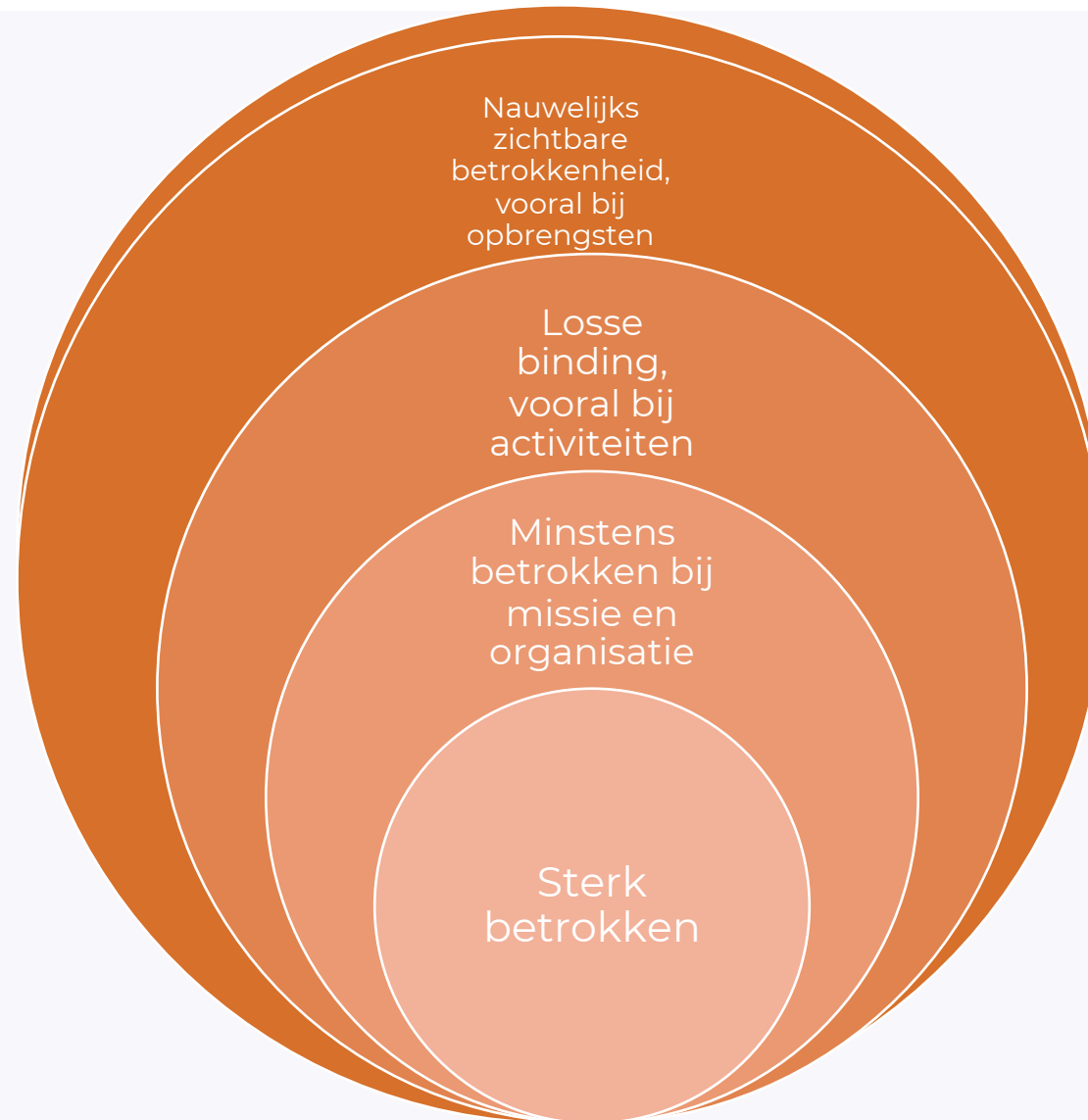

Betrokkenheidsniveaus

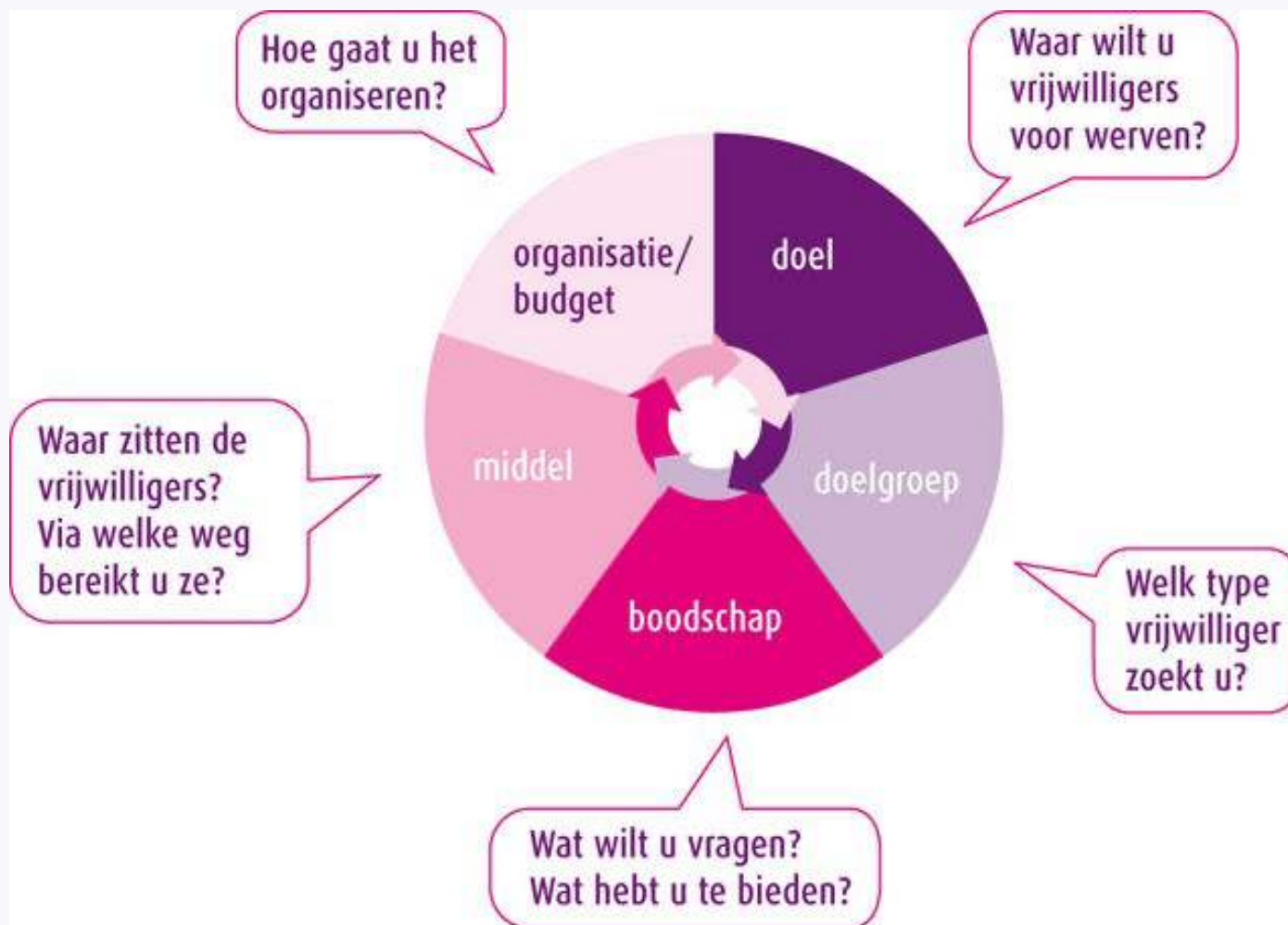
- Wie is betrokken?
- Betrokkenheid in plaats van binding
- Managen van betrokkenheid in plaats van managen van vrijwilligers
- Betrokkenheid omgezet in actie is vrijwillige inzet

Betrokkenheidcirkels

Wervingscirkel

Doel

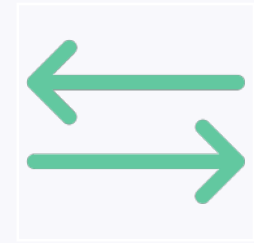
ACTIVITEIT

In tijd en inzet afgebakend

TAKEN

Meerdere activiteiten
Terugkerend karakter

FUNCTIE

Verschillende taken
Vaster omschreven
Langer durende verbintenis

Doelgroep

Gebonden

Functies

Taken(pakketten)

Geboeid

Concrete activiteiten en
taken

Zwervend

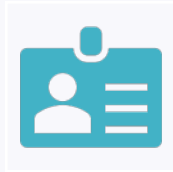
Behapbare acties met
zichtbaar resultaat

Boodschap

**Wat wil de
vrijwilliger?**

Motivatiemix

**Wat biedt de
vrijwilliger?**

Activiteit

Taak

Functie

**Wat wil de
organisatie of groep?**

Missie realiseren

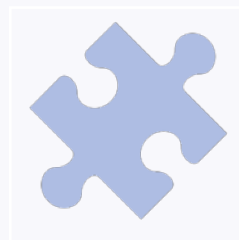
**Wat biedt de
organisatie/groep?**

Omkadering

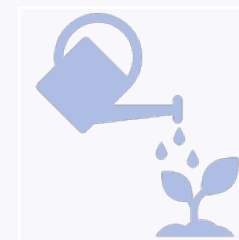
Middel

**Goede mix van
kanalen**

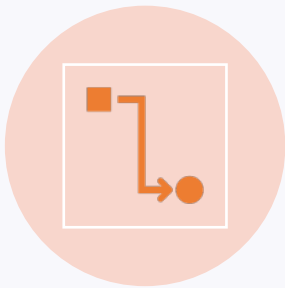

**Activeer je
bestaande
netwerk**

**Deel
inspirerende
verhalen van
vrijwilligers**

Organisatie/ budget

Eenvoud

Prioriteit

Toegankelijkheid

Tijd

Binnenhalen in jouw organisatie

- Hoe verloopt het binnenhalen in jouw organisatie?
- Zijn jullie wervingsacties gericht op personen met een verschillende betrokkenheid op jullie organisatie?
- Wat is je meest originele wervingsactie?
- Welke kanalen gebruik je?
- Wat zou je nog extra kunnen doen?
- ...

Intakegesprek

- Wie van jullie heeft een welbepaalde, uitgewerkte aanpak voor de intake?
 - Hoe verloopt de intake?
 - Welke elementen breng je in het gesprek?
- Wie pakt het wat informeler aan?
 - Hoe loopt dat dan?

Aandachtspunten intakegesprek

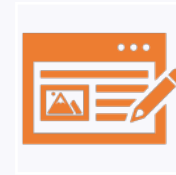
Pols naar de
motivatiemix

Bespreek de
ruilrelatie

Zorg voor een
aanspreekpunt

Maak eventueel
afspraken over tijd
en locatie

Informeer over
sociaal-juridisch
statuut

Binnenhalen per type

	Gebonden	Geboeid	Zwervend
Oriëntatie	Organisatie	Participatie	Actie
Binnenhalen	Vacature	Open uitnodiging	Oproep
	Rekruteringsgesprek	Matchingsgesprek	Korte intake

Reflectie

- Wie mis je in jouw vrijwilligersbestand om jouw missie te kunnen realiseren?
- Wat zou je nog extra kunnen doen in verband met het binnenhalen?
- Welke tools, materialen, methodieken zet je in of zou je willen inzetten voor het binnenhalen van vrijwilligers?
- Welke vragen leven er nog? Wat is er nodig om daar duidelijkheid rond te krijgen?
- Met welke vragen/bedenkingen/suggesties rond het binnenhalen wil je verder aan de slag?

5B's: Begeleiden

Ga duurzaam om
met vrijwillige
inzet

Onthaal

Coaching

Deskundigheidsbevordering

Gedroomde begeleidingstraject

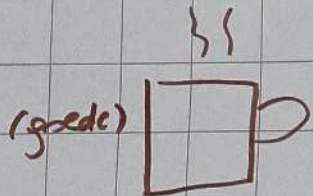
Leef je in, in het perspectief van je vrijwilligers

- Op welke begeleiding kunnen vrijwilligers van jullie organisatie rekenen?
- Welke begeleidingspraktijken en tools zet jouw organisatie in?

→ Teken het gedroomde begeleidingstraject uit op een flap!

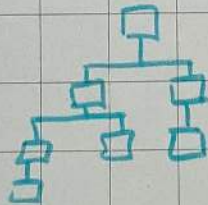

Onthaal

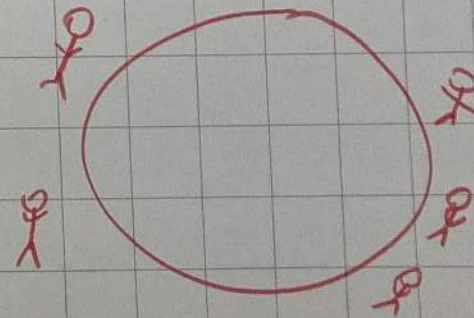
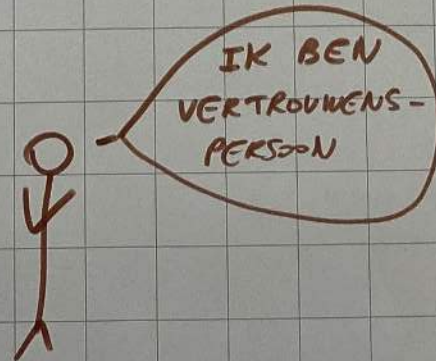
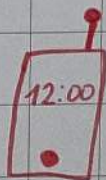
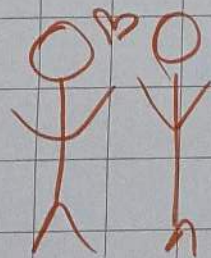
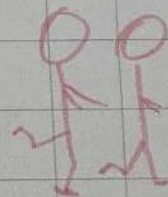

Coaching

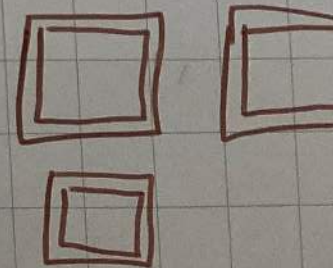
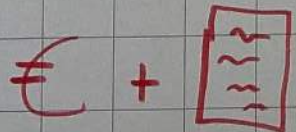
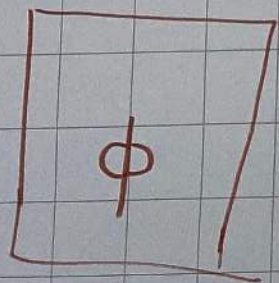
Java?

Deskundigheid

WERKROEP /
UITWISSELING

Begeleiden per type

	Gebonden	Geboeid	Zwervend
Oriëntatie	Organisatie	Participatie	Actie
Begeleiden	Rondleiding	Kennismaking	Ontvangst
	Onthaalbrochure	Vrijwilligersportaal	Facebookgroep
	Persoonlijke mentoring	Coaching in groep	Training
	Functioneringsgesprek	Feedbackgesprek	Kort feedbackgesprek
	Duidelijk VTO-beleid	Open vormingsaanbod	Training

Reflectie

- Hoe kijk je naar jullie begeleiding en ondersteuning van vrijwilligers? Is het duidelijk waarop vrijwilligers kunnen rekenen? En waarop misschien niet?
- Waar zitten nog gaten in jullie begeleiding en ondersteuning van vrijwilligers?
- Welke tools, materialen, methodieken zet je in of zou je willen inzetten voor het begeleiden van vrijwilligers?
- Welke vragen leven er nog? Wat is er nodig om daar duidelijkheid rond te krijgen?
- Met welke vragen/bedenkingen/suggesties rond het begeleiden wil je verder aan de slag?

Check-out

- Met welk gevoel stap je hier buiten?

Contact

Socius, Steunpunt sociaal-cultureel werk vzw

02 215 27 08

welkom@socius.be

Socius verhuist tijdelijk!

vanaf 18 maart 2024:

Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88 - 1000 Brussel

postadres: Saintelettesquare 19 - 1000 Brussel

www.socius.be

f facebook.com/sociaalcultureel

in linkedin.com/company/socius-vzw

